

Αριθμός Γνωμοδοτήσεως 742/98

ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

(Δ' Τμήμα)

Συνεδρίαση 20-11-1998

Σύνθεση

Προεδρεύων : Πέτρος Κυριαζής, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Νομικοί Σύμβουλοι : Γ. Πατρινέλης, Χ. Τσεκούρας, Γ. Πουλάκος,
Π. Κισσούδης, Γ. Κρόμπας, Ε. Λουδάρος, Ι.
Πετρόπουλος.

Εισηγητής : Στέφανος Δέτσης, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Αρ. Ερωτήματος : 1093377/652ΠΕ/Α0013/13.7.1998 Γεν. Δ/νσης
Φορολογίας (Δ/νση Φορολογίας Κεφαλαίου - Τμήμα Α') του Υπ. Οικ.

Περίληψη Ερωτήματος: Υποχρέωση ή μη υποβολής δήλωσης φόρου δωρεάς
εκ μέρους Ιερού Ναού, στον οποίο περιέρχεται βάσει όρου του
καταστατικού η ακίνητη περιουσία διαλυθέντος Σωματείου.

Επί του άνω ερωτήματος το Ν.Σ.Κ. (Δ' Τμήμα) εγνωμοδότησε ως
ακολούθως:

I. Κατ' άρθρο 72 ΑΚ: "Μόλις το νομικό πρόσωπο διαλυθεί, βρίσκεται αυτοδικαίως σε εκκαθάριση. Ωστόσο περατωθεί η εκκαθάριση και για τις ανάγκες της θεωρείται ότι υπάρχει".

Κατ' άρθρο 76 ΑΚ: "Η εκκαθάριση γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις για τη δικαστική εκκαθάριση κληρονομίας, που εφαρμόζονται αναλόγως".

Κατ' άρθρο 77 Α.Κ.: "Η περιουσία νομικού προσώπου που διαλύθηκε, αν ο νόμος ή η συστατική πράξη, ή το καταστατικό δεν ορίζει διαφορετικά, ή το αρμόδιο όργανο δεν αποφάσισε διαφορετικά, περιέρχεται στο Δημόσιο...".

Κατ' άρθρο 1033 Α.Κ.: "Για τη μεταβίβαση της κυριότητας ακινήτου απαιτείται συμφωνία μεταξύ του κυρίου και εκείνου που την αποκτά, ότι μετατίθεται σ' αυτόν η κυριότητα για κάποια νόμιμη αιτία. Η συμφωνία γίνεται με συμβολαιογραφικό έγγραφο και υποβάλλεται σε μεταγραφή".

Από το συνδυασμό των παραπάνω διατάξεων σαφώς προκύπτει ότι το νομικό πρόσωπο, καίτοι διαλυθέν, λογίζεται, κατά πλάσμα δικαίου, υφιστάμενο για τις ανάγκες της εκκαθάρισης. Κατά το στάδιο της εκκαθαρίσεως το νομικό πρόσωπο κέκτηται περιορισμένη ικανότητα δικαίου, που αφορά τις αναγκαίες πράξεις που προσιδιάζουν στην εκκαθάριση. Το πρόσωπο στο οποίο περιέρχεται η περιουσία του διαλυθέντος νομικού προσώπου αποκτά απλό ενοχικό δικαίωμα να αξιώσει την σ' αυτό μεταβίβαση των περιουσιακών στοιχείων του νομικού προσώπου. Η μεταβίβαση χωρεί με την οικεία, κατά περίπτωση, πράξη, ήτοι παραδόσεως επί κινητών, συμβολαιογραφικού εγγράφου και μεταγραφής επί ακινήτων (βλ. Ολ. Α.Π. 507/1968, ΝοΒ 17, 30, Α.Γεωργιάδη - Μ. Σταθόπουλου, Αστικός Κώδικς, σλλ 137 επ).

II. Κατ' άρθρο 34 του Ν.Δ. 118/1973 "Περί Κώδικος φορολογίας κληρονομιών, δωρεών, προικών και κερδών εκ. λαχείων":

"1. Κτήσεις περιουσίας αιτία δωρεάς, διά την επιβολήν του φόρου είναι:

A) Η εκ δωρεάς συνιστωμένης κατά τας διατάξεις του Αστικού Κώδικος.

B) Η εκ πάσης παροχής, παραχωρήσεως ή μεταβιβάσεως οιαδήποτε περιουσιακού στοιχείου άνευ ανταλλαγματος, έστω και αν δεν κατηρτίσθη, έγγραφον...".

Κατά την έννοια της άνω διατάξεως, ως δωρεά φορολογείται πάσα παροχή περιουσιακού στοιχείου άνευ ανταλλάγματος, εφόσον γίνεται οικειοθελώς και όχι σε εκπλήρωση νομίμου υποχρεώσεως έναντι του δεχομένου την παροχή άσχετα από την ειδικότερη πρόθεση εκείνου που παρέχει ή του λόγου για τον οποίο παρέχεται το περιουσιακό στοιχείο (ΣΤΕ 3206/83, 2993/86).

Περαιτέρω, στο άρθρο 25 του ως άνω Ν.Δ/τος ορίζεται ότι:

"1. Απαλλάσσονται από φόρο οι κτήσεις, εφ' όσον δικαιούχοι είναι: α) Το Δημόσιο, οι δήμοι, οι κοινότητες, οι ιεροί ναοί, οι ιερές μονές, το ιερό κοινό του Πανάγιου Ταφου, η Ιερά Μονή του όρους Σινά και τα ν.π.δ.δ....".

Εξάλλου κατ' άρθρο 61 του ν.δ. 118/73:

"1. ....2. .... 10. Δεν έχουν υποχρέωση να υποβάλλουν δήλωση τα νομικά πρόσωπα της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 25 του παρόντος νόμου".

III. Εν προκειμένω, σύμφωνα με το διδόμενο από την ερωτώσα υπηρεσία πραγματικό, δυνάμει της υπ' αριθ.802/75 αποφάσεως του Πολ. Πρωτοδικείου Καλαμάτας λύθηκε το ιδεολογικό σωματείο με την επωνυμία "Χριστιανική Ένωση Αμφείας" και ορίσθηκε εκκαθαριστής ο Θεόδωρος Λαφαζάνος, προκειμένου να επιμεληθεί για την μεταβίβαση

ακινήτου του λυθέντος σωματείου στον ενοριακό Ιερό Ναό Αγίων Θεοδώρων Αρφαρών, όπως οριζόταν ρητώς στο άρθρο 27 του καταστατικού του εν λόγω σωματείου.

Μετά από σχετικό ερώτημα του ορισθέντος εκκαθαριστού, η αρμόδια Δ/νση Φορολογίας Κεφαλαίου του Υπουργείου Οικονομικών προβληματίζεται περί του χαρακτηρισμού της ως άνω μεταβίβασης του ακινήτου και της φορολογικής αντιμετώπισης αυτής.

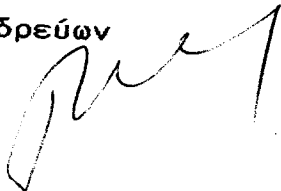
Από το συνδυασμό των προδιαληφθεισών διατάξεων αρκούντως προκύπτει ότι η μεταβίβαση της κυριότητας του ακινήτου του λυθέντος σωματείου προς τον Ιερό Ναό γίνεται "αιτία δωρεάς" εμπίπτουσα στην έννοια της διατάξεως του άρθρου 34 παρ.1 περ.Β' του Ν.Δ.118/73, αφού εκ του περιεχομένου στο καταστατικό σχετικού όρου, σαφώς προέχει η χαριστική (άνευ ανταλλάγματος) αιτία της εν λόγω παροχής.

Συνεπώς, εφόσον δικαιούχος της παραπάνω κτήσης του ακινήτου είναι Ιερός Ναός, η εν λόγω μεταβίβαση δεν υπόκειται σε φόρο δωρεάς και ο Ιερός Ναός δεν υποχρεούται σε υποβολή της σχετικής φορολογικής δήλωσης, αρκούσης για την μεταβίβαση της κυριότητας του εν λόγω ακινήτου στον Ιερό Ναό της σύνταξης σχετικής συμβολαιογραφικής πράξης και μεταγραφής της.

ΕΒΕΩΡΗΘΗ

Αθήνα, 29/11/98

Ο Προεδρεύων

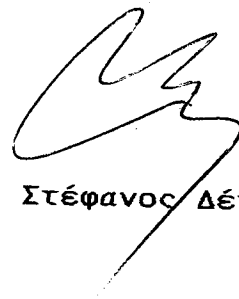

Πέτρος Κυριαζής

Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Ο Εισηγητής

Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Στέφανος Δέτσας